

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 15.6.2010
SEC(2010) 743 konč.

Predlog

SKLEP SVETA

o obstoju čezmernega primanjkljaja na Danskem

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. UPORABA PAKTA ZA STABILNOST IN RAST V SEDANJIH KRIZNIH RAZMERAH

Trenutno se številne države EU soočajo z javnofinančnim primanjkljajem, ki presega referenčno vrednost 3 % BDP, določeno v Pogodbi. Pogosto izrazito povečanje primanjkljaja in dolga je treba obravnavati ob upoštevanju doslej najhujše svetovne finančne krize in upada gospodarske rasti v obdobju 2008/2009. Pri tem je pomembnih več dejavnikov. Prvič, upad gospodarske rasti povzroča zmanjševanje davčnih prihodkov in povečevanje odhodkov za socialne prejemke (npr. nadomestila za brezposelnost). Drugič, Komisija se zaveda, da so v sedanjih izrednih gospodarskih razmerah proračunske politike pomembne, zato je novembra 2008 v evropskem načrtu za oživitev gospodarstva, ki ga je decembra potrdil Evropski svet, predlagala fiskalno spodbudo. Načrt podrobno pojasnjuje, da bi morala biti spodbuda pravočasna, ciljno usmerjena in začasna ter prilagojena vzdržnosti javnih financ posameznih držav članic in njihovemu konkurenčnemu položaju ter da bi se morala po izboljšanju gospodarskega položaja opustiti. Več držav je sprejelo tudi ukrepe za stabilizacijo finančnega sektorja, od katerih nekateri vplivajo na višino dolga ali pomenijo nevarnost večjega primanjkljaja in dolga v prihodnosti, čeprav bi se del stroškov državne podpore v prihodnosti lahko povrnili.

V skladu s Paktom za stabilnost in rast mora Komisija začeti postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, če primanjkljaj države članice preseže referenčno vrednost 3 % BDP. Namen sprememb Pakta za stabilnost in rast, uvedenih leta 2005, je bil zagotoviti, da se v vseh fazah postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem v celoti upošteva gospodarsko in proračunsko ozadje. Na ta način Pakt za stabilnost in rast zagotavlja okvir, ki podpira vladne politike za hitro ponovno vzpostavitev trdnega proračunskega stanja, pri tem pa upošteva gospodarske razmere in tako zagotavlja dolgoročno vzdržnost javnih financ.

2. DOSEDANJE FAZE V POSTOPKU V ZVEZI S ČEZMERNIM PRIMANJKLJAJEM

Člen 126 Pogodbe o delovanju Evropske unije določa postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Nadalje je opredeljen v Uredbi Sveta (ES) št. 1467/97 o pospežitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem¹, ki je del Pakta za stabilnost in rast.

V skladu s členom 126(2) Pogodbe mora Komisija spremljati upoštevanje proračunske discipline na podlagi dveh meril: (a) ali razmerje med načrtovanim ali dejanskim javnofinančnim primanjkljajem in bruto domačim proizvodom (BDP) presega referenčno vrednost 3 % (razen če se ni to razmerje znatno in stalno zmanjševalo ter doseglo ravni blizu referenčne vrednosti oziroma če ni preseganje referenčne vrednosti le izjemno in začasno, razmerje pa ostaja blizu referenčne vrednosti); ter (b) ali razmerje med javnim dolgom in BDP presega referenčno vrednost 60 % (razen če se razmerje ne znižuje zadosti in ne približuje dovolj hitro referenčni vrednosti).

---

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 6. V poročilu so upoštevane tudi „Specifikacije izvajanja Pakta za stabilnost in rast ter smernice za obliko in vsebino programov za stabilnost in konvergenčnih programov“, ki jih je 10. novembra 2009 potrdil Svet Ecofin in so na voljo na spletni strani: http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/legal_texts/index_en.htm.

V skladu s členom 126(3) mora Komisija pripraviti poročilo, če država članica ne izpolnjuje zahtev enega ali obeh navedenih meril. To poročilo mora upoštevati tudi, „ali javnofinančni primanjkljaj presega javne investicijske odhodke, in vse druge pomembne dejavnike, tudi srednjeročno gospodarsko in proračunsko stanje države članice“.

Komisija je 12. maja 2010 na podlagi podatkov, ki so jih aprila 2010 predložili danski organi², ter ob upoštevanju napovedi služb Komisije iz pomladi 2010 sprejela poročilo za Dansko v skladu s členom 126(3)³.

Ekonomsko-finančni odbor je nato 27. maja 2010 v skladu s členom 126(4) pripravil mnenje o poročilu Komisije.

3. OBSTOJ ČEZMERNEGA PRIMANJKLJAJA

Po podatkih, ki so jih danski organi sporočili aprila 2010, naj bi javnofinančni primanjkljaj Danske v letu 2010 dosegel 5,4 % BDP in tako presegel referenčno vrednost 3 % BDP. Komisija v poročilu na podlagi člena 126(3) ugotavlja, da načrtovani primanjkljaj ni bil blizu referenčne vrednosti 3 % BDP, vendar bi načrtovano preseganje referenčne vrednosti lahko veljalo za izjemno v smislu Pogodbe ter Pakta za stabilnost in rast. Zlasti je to posledica resnega gospodarskega upada v smislu Pogodbe ter Pakta za stabilnost in rast. Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2010 naj bi se realni BDP na Danskem v letu 2010 popravil na 1,6 % po velikem zmanjšanju za 4,9 % v letu 2009. Recesija iz leta 2009 je bila odraz strmega padca zasebne porabe, naložb in izvoza zaradi finančne krize in svetovne recesije, zlasti upada povpraševanja iz glavnih trgovinskih partnerjev (Nemčija, Združeno kraljestvo, Švedska in Norveška). Primanjkljaj v letu 2010 je posledica upada gospodarske rasti in ukrepov spodbujanja, ki so jih danski organi sprejeli v skladu z evropskim načrtom za oživitev gospodarstva. Vendar ni mogoče oceniti, da je načrtovano preseganje referenčne vrednosti začasno. Na podlagi napovedi služb Komisije iz pomladi 2010 bi primanjkljaj v letu 2011 dosegel približno 4,9 % BDP, če se politika ne bo spremenila⁴. Merilo glede primanjkljaja, določeno v Pogodbi, ni izpolnjeno.

Po podatkih, ki so jih danski organi sporočili aprila 2010, bruto javni dolg ostaja precej pod referenčno vrednostjo 60 % BDP in leta 2010 znaša 45,1 % BDP. Napoved služb Komisije iz pomladi 2010 kaže, da bo delež dolga v letu 2010 znašal 46 % BDP, v letu 2011 pa se bo povečal na 49,5 % BDP, tako da bo še vedno pod referenčno vrednostjo 60 % BDP. Merilo glede dolga, določeno v Pogodbi, je izpolnjeno.

V skladu z določbami Pogodbe ter Pakta za stabilnost in rast je Komisija v svojem poročilu analizirala tudi „pomembne dejavnike“. V skladu s Paktom za stabilnost in rast se ti dejavniki v fazah, ki vodijo do odločitve o obstoju čezmernega primanjkljaja, lahko upoštevajo le, če primanjkljaj izpolnjuje dvojni pogoj, da ostaja blizu referenčne vrednosti in da je referenčna

---

² V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 479/2009 morajo države članice dvakrat letno poročati Komisiji o višini svojega načrtovanega in dejanskega javnofinančnega primanjkljaja in javnega dolga. Najnovejše obvestilo Danske je na voljo na spletni strani:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/excessive_deficit/edp_notification_tables.

³ Vsi dokumenti za Dansko, povezani s postopkom v zvezi s čezmernim primanjkljajem, so na voljo na spletni strani:
http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/deficit/countries/index_en.htm.

⁴ Pri napovedi ob nespremenjeni politiki se upošteva (delni) umik izrednih ukrepov, povezanih s krizo.

vrednost presežena začasno. V primeru Danske dvojni pogoj ni izpolnjen. Tudi če pomembne dejavnike v tem primeru obravnavamo neodvisno od dvojnega pogoja, se zdijo sorazmerno ugodni.

Mnenje Ekonomsko-finančnega odbora v skladu s členom 126(4) Pogodbe je skladno z oceno poročila Komisije po členu 126(3).

Komisija na podlagi svojega poročila po členu 126(3) in mnenja Ekonomsko-finančnega odbora po členu 126(4) meni, da na Danskem obstaja čezmerni primanjkljaj. To mnenje, ki ga je Komisija sprejela [15. junija 2010], se naslovi na Svet v skladu s členom 126(5). Komisija Svetu predlaga, naj odloči o tej zadevi v skladu s členom 126(6). Komisija poleg tega Svetu priporoča, da na Dansko naslovi priporočilo z namenom, da se stanje čezmernega primanjkljaja odpravi, v skladu s členom 126(7).

4. PRIPOROČILA ZA ODPRAVO ČEZMERNEGA PRIMANJKLJAJA

V skladu s členom 3(4) Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97 mora Svet v priporočilu po členu 126(7) določiti rok največ šestih mesecev za sprejetje učinkovitih ukrepov s strani zadevne države članice ter rok za zmanjšanje čezmernega primanjkljaja, ki „se mora doseči v letu, ki sledi letu ugotovitve obstoja čezmernega primanjkljaja, razen v posebnih okoliščinah“. V skladu s členom 2(6) Uredbe je treba pri ugotavljanju, ali obstajajo posebne okoliščine, upoštevati „pomembne dejavnike“, obravnavane v poročilu Komisije po členu 126(3) Pogodbe. Člen 3(4) Uredbe določa: „Da se zagotovi zmanjšanje čezmernega primanjkljaja v roku iz priporočila, Svet v priporočilu zahteva, da država članica doseže minimalno letno izboljšanje, pri čemer je merilo 0,5 % BDP in so izločeni vplivi konjunktura ter enkratnih in začasnih ukrepov“.

Šteje se, da na Danskem obstajajo posebne okoliščine, ki so pomembne za večjo prožnost pri izvajanju postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, uvedenim z reformo Pakta za stabilnost in rast leta 2005. Recesija iz leta 2009 je bila predvsem odraz strmega padca zasebne porabe, naložb in izvoza zaradi finančne krize in svetovne recesije, zlasti upada povpraševanja iz glavnih trgovinskih partnerjev (Nemčija, Združeno kraljestvo, Švedska in Norveška). Primanjkljaj v letu 2010 je posledica upada gospodarske rasti in ukrepov spodbujanja, ki so jih danski organi sprejeli v skladu z evropskim načrtom za oživitvev gospodarstva.

Zaradi tega je primerno razmisliti o zmanjšanju čezmernega primanjkljaja v srednjeročnem obdobju z rokom za zmanjšanje leta 2013. Ob upoštevanju dejstva, da je proračunsko stanje Danske v letu 2010 posledica ukrepov, sprejetih kot odziv na krizo, v višini do 2,2 % BDP leta 2009 in 1,3 % BDP leta 2010, ki so bili ustrezen odziv v skladu z evropskim načrtom za oživitvev gospodarstva, ter prostega delovanja avtomatskih stabilizatorjev, bi morali danski organi v letu 2010 izvesti fiskalne ukrepe v skladu z načrtom. Zlasti glede na odsotnost večjih gospodarskih neravnovesij bi morali danski organi za verodostojen in trajnosten postopek prilagoditve zagotoviti povprečno letno strukturno prilagoditev v višini 0,5 % BDP v obdobju 2011–2013, določiti ukrepe, ki so potrebni za odpravo presežnega primanjkljaja do leta 2013, če to omogočajo ciklični pogoji, in pospešiti zmanjševanje primanjkljaja, če se gospodarske ali proračunske razmere izkažejo za boljše od sedanjih pričakovanj.

Povečan nadzor v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je nujen glede na rok za zmanjšanje čezmernega primanjkljaja, bo zahteval redno in pravočasno spremljanje napredka pri izvajanju strategije fiskalne konsolidacije za zagotovitev zmanjšanja čezmernega

primanjkljaja. V tem okviru bi bilo v posodobitev konvergenčnega programa Danske, ki bo pripravljena med letoma 2010 in 2013, primerno vključiti posebno poglavje o tem vprašanju.

Primerjava ključnih makroekonomskih in proračunskih napovedi

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Realni BDP (sprememba v %)	KOM pomlad 2010	1,7	-0,9	-4,9	1,6	1,8	/	/
	KP februar 2010	/	-0,9	-4,3	1,3	1,6	2,0	2,3
Proizvodna vrzel ¹ (v % potencialnega BDP)	KOM pomlad 2010 ²	2,6	0,2	-5,1	-3,9	-2,7	/	/
	KP februar 2010 ³	/	0,3	-4,5	-3,9	-3,1	-2,0	-0,9
Javnofinančni saldo (v % BDP)	KOM pomlad 2010	4,8	3,4	-2,7	-5,5	-4,9	/	/
	KP februar 2010	/	3,4	-2,9	-5,3	-4,1	-3,1	-1,8
Primarni saldo (v % BDP)	KOM pomlad 2010	6,3	4,8	-0,7	-3,4	-2,7	/	/
	KP februar 2010	/	4,8	-1,3	-3,7	-2,3	-1,2	0,3
Ciklično prilagojeni saldo ¹ (v % BDP)	KOM pomlad 2010	3,1	3,3	0,6	-3,0	-3,1	/	/
	KP februar 2010	/	3,2	0,0	-2,8	-2,1	-1,7	-1,1
Strukturni saldo ⁴ (v % BDP)	KOM pomlad 2010	3,1	3,3	0,6	-2,7	-3,1	/	/
	KP februar 2010	/	3,2	1,4	-1,1	-1,0	-0,8	-0,3
Bruto javni dolg (v % BDP)	KOM pomlad 2010	27,4	34,2	41,6	46,0	49,5	/	/
	KP februar 2010	/	33,4	38,5	41,8	46,2	48,3	48,1

Opombe:

¹ Proizvodne vrzeli in ciklično prilagojeni saldi iz programov glede na izračune služb Komisije na podlagi podatkov v programih.

² Na podlagi ocenjene potencialne rasti v višini 1,4 %, 0,6 %, 0,5 % in 0,9 % v tem zaporedju v obdobju 2008–2011.

³ Na podlagi ocenjene potencialne rasti v višini 1,4 %, 0,6 %, 0,5 % in 0,9 % v tem zaporedju v obdobju 2008–2011.

⁴ Ciklično prilagojeni saldo brez enkratnih in drugih začasnih ukrepov. Enkratni in drugičasni ukrepi znašajo 1,4 % BDP v letu 2009, 1,7 % v letu 2010, 1,1 % v letu 2011, 0,9 % v letu 2012, 0,8 % v letu 2013 in 0,0 % v letu 2015; pri vseh gre glede na najnovejši program za zmanjšanje primanjkljaja, v letu 2010 pa za zmanjšanje primanjkljaja v višini 0,2 % BDP glede na napoved služb Komisije iz pomladi 2010. Zaradi razlik v metodologiji se enkratni ukrepi, o katerih se poroča v programu, ne uvrščajo med enkratne ukrepe v skladu z opredelitvijo služb Komisije. Glede na to opredelitev bi se zaradi teh enkratnih ukrepov primanjkljaj v letu 2010 zmanjšal za 0,2 % BDP, v preostalih letih pa bi bil njihov učinek ničel.

Vir:

Konvergenčni program (KP); napovedi služb Komisije iz pomladi 2010 (KOM); izračuni služb Komisije.

Predlog

SKLEP SVETA

o obstoju čezmernega primanjkljaja na Danskem

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 126(6) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju pripomb, ki jih je predložila Danska,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 126 Pogodbe o delovanju Evropske unije se države članice izogibajo čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.
- (2) Pakt za stabilnost in rast temelji na cilju zdravih javnih financ kot sredstvu za izboljšanje pogojev za stabilnost cen in za močno trajnostno rast, ki prispeva k ustvarjanju delovnih mest.
- (3) Postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem iz člena 126 Pogodbe, kot je pojasnjen v Uredbi Sveta (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem⁵ (ki je del Pakta za stabilnost in rast), določa odločitve o obstoju čezmernega primanjkljaja. Protokol o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi, vsebuje dodatne določbe glede izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Uredba Sveta (ES) št. 479/2009⁶ določa podrobna pravila in opredelitve za uporabo določb navedenega protokola.
- (4) Leta 2005 je bil Pakt za stabilnost in rast prenovljen, da bi se okrepili njegova učinkovitost in gospodarski temelji ter ohranila dolgoročna vzdržnost javnih financ. Cilj prenove pakta je bil zagotoviti, da se v vseh fazah postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem v celoti upošteva predvsem gospodarsko in proračunsko ozadje. Na ta način Pakt za stabilnost in rast zagotavlja okvir, ki podpira vladne politike za hitro ponovno vzpostavitev trdnih proračunskih stanj, pri tem pa upošteva gospodarske razmere.
- (5) V skladu s členom 126(5) Pogodbe mora Komisija Svetu predložiti mnenje, če meni, da v državi članici obstaja čezmerni primanjkljaj ali tveganje zanj. Komisija je na

---

⁵ UL L 209, 2.8.1997, str. 6.

⁶ UL L 145, 10.6.2009, str. 1.

podlagi svojega poročila po členu 126(3) in mnenja Ekonomsko-finančnega odbora po členu 126(4) ugotovila, da na Danskem obstaja čezmerni primanjkljaj. Komisija je zato [15. junija 2010] Svetu predložila zadevno mnenje v zvezi z Dansko⁷.

- (6) V skladu s členom 126(6) Pogodbe Svet upošteva morebitne pripombe, ki jih želi predložiti zadevna država članica, preden po opravljeni celoviti oceni odloči, ali čezmerni primanjkljaj obstaja. V primeru Danske je Svet na podlagi te celovite ocene ugotovil naslednje.
- (7) Po podatkih, ki so jih danski organi sporočili aprila 2010, naj bi javnofinančni primanjkljaj Danske v letu 2010 dosegel 5,4 % BDP in tako presegel referenčno vrednost 3 % BDP. Načrtovani primanjkljaj ni blizu referenčne vrednosti 3 % BDP, vendar načrtovano preseganje referenčne vrednosti lahko velja za izjemno v smislu Pogodbe ter Pakta za stabilnost in rast. Zlasti je to posledica resnega upada gospodarske rasti v smislu Pogodbe ter Pakta za stabilnost in rast. Po napovedi služb Komisije iz pomladi 2010 naj bi se realni BDP na Danskem po zmanjšanju za 4,9 % v letu 2009 popravil na 1,6 % v letu 2010. Primanjkljaj v letu 2010 je posledica upada gospodarske rasti in ukrepov spodbujanja, ki so jih danski organi sprejeli v skladu z evropskim načrtom za oživitev gospodarstva. Vendar ni mogoče oceniti, da je načrtovano preseganje referenčne vrednosti začasno. Na podlagi napovedi služb Komisije iz pomladi 2010 bi primanjkljaj v letu 2011 dosegel približno 4,9 % BDP, če se politika ne bo spremenila⁸. Merilo glede primanjkljaja, določeno v Pogodbi, ni izpolnjeno.
- (8) Po podatkih, ki so jih danski organi sporočili aprila 2010, bruto javni dolg ostaja precej pod referenčno vrednostjo 60 % BDP in leta 2010 znaša 45,1 % BDP. Napoved služb Komisije iz pomladi 2010 kaže, da bo delež dolga v letu 2010 znašal 46 % BDP, v letu 2011 pa se bo povečal na 49,5 % BDP, tako da bo še vedno pod referenčno vrednostjo 60 % BDP. Merilo glede dolga, določeno v Pogodbi, je izpolnjeno.
- (9) V skladu s členom 2(4) Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97 se „pomembni dejavniki“ v korakih, ki vodijo do odločitve Sveta o obstoju čezmernega primanjkljaja v skladu s členom 126(6), lahko upoštevajo le, če je v celoti izpolnjen dvojni pogoj – da primanjkljaj ostaja blizu referenčne vrednosti in da je referenčna vrednost presežena začasno. V primeru Danske ta dvojni pogoj ni izpolnjen. Zato v korakih, ki vodijo do te odločitve, pomembni dejavniki niso upoštevani –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Iz celovite ocene sledi, da na Danskem obstaja čezmerni primanjkljaj.

---

⁷ Vsi dokumenti za Dansko, povezani s postopkom v zvezi s čezmernim primanjkljajem, so na voljo na spletni strani:

http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/deficit/countries/index_en.htm.

⁸ Pri napovedi ob nespremenjeni politiki se upošteva (delni) umik izrednih ukrepov, povezanih s krizo.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Dansko.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik
[\[...\]](#)